

Αγαιούς, φαίνεται, ὅτι θόρυβοι φατριαστικοὶ, καὶ ἐπομένως ἔξιριαι, ἡκολούθησαν εἰς τὴν πόλιν τῆς Λακεδαιμονίου· καὶ ὅτι, ὅσοι καθιστὸν ὑπέφεραν ἦταν ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν παλαιῶν ἔξορίζων, δι’ ὅποιοι κατέτρεχαν ἔκείνους, ὅπου τοὺς ἀγεκάλεσσαν. Οἱ τωρινοὶ ἀρχῆγοι ἐπεθύμουν νὰ συμμαχήσουν μὲ τοὺς Αγαιούς· ὅθεν ὁ Δυχόρτας ἐσυμβούλευσε τοὺς συμπατριώτας του νὰ δευθοῦν τὸ πρόβλημα, καὶ οὕτω διὰ μιᾶς νὰ παραδεχθοῦν σὴν συμμαχίαν, ὅσους ἔδειξαν πρῶτα κακὴν πίσιν· καὶ ἐπικυρώνοντες τὰς πράξεις των, νὰ γλυτώσουν αὐτὸν ἔκείγους, ὅπου ἀνταπεκρίνοντο μὲ τὴν κακίαν τὰς τόσας εὐεργεσίας. Οἱ Διοφάνης καὶ τινες ἄλλοι ἐδιαφένδευαν τοὺς ἔξορίζους, καὶ ἔλεγαν, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ὑποφέρουν ὅλοι διὰ τὸ σφάλμα ὀλίγων τιγῶν· ὅθεν ἐσυμφωνήθη ὡς τέλους, ὅτι γὰρ δευθοῦν τὴν πόλιν εἰς τὴν συμμαχίαν, καὶ ἔκεινοι μόνοι τῶν ἔξορίζων ν’ ἀνακαλεσθοῦν, ὅσοι δὲν ἔπραξαν ἐναντίον τῶν Αγαιῶν. Μ’ αὐτὰς τὰς συμφωνίας, οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐσυμμάχησαν πάλιν μὲ τοὺς Αγαιούς, καὶ ἀνυψώθη μία σῆλη, εἰς τὴν ὥποιαν ἐγράφθη ἡ συνθήκη διὰ ἐνθύμησιν.

Τ Μ Η Μ Α Β'.

Ἐνῷ αὐτὰς τὰ συμβάντα διέτρεχαν σὴν Πελοπόννησον, τ’ ἀγκατώματα καὶ αἱ φιλονεικίαι ἐπροχωροῦσαν εἰς αὐξησιν μεταξὺ τοῦ Φιλίππου καὶ τῶν Ρωμαίων, καὶ φανερὰ ἐπρομήνυαν τὸν πόλεμον. Οἱ Βασιλεὺς τὸ ἐπῆρε ὡς καταφεύγοντιν, δταν ὁ Υπάτος Αχίλιος τὸν ἐπροσκάλεσε νὰ πολιορκήσῃ τὴν Δάμιαν, καὶ ἔπειτα τὸν ἐμπόδισε νὰ τὴν κυριεύσῃ. Η ὁργὴ του ἐσάθη, τότε μαλακωμένη μὲ τὸ νὰ τοῦ ἐσυγχωρήθη νὰ κυριεύσῃ τὴν Λθαμανίαν, καὶ τὰς πόλεις, ὅποιοι εἶχαν οἱ Αἰτωλοὶ σὴν Θεσσαλίαν, καὶ ἔπειτα τὴν Δημητριάδα καὶ τοὺς Μάγνητας· μολοντοῦτο δὲν ἔπαυσε νὰ καταβάλλῃ ὅλην του τὴν προσοχὴν εἰς τὸ ν’ αὐξάνη τὰς προσόδους του, διότι ἦνας ἐτοιμός εἰς κάθε πόλεμον· καὶ μεταξὺ ἄλλων μέ-

φρων, διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὸ ὄλιγός ευμά, δποῦ οἱ πόλεμοι ἐπροξένησαν: εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπηκόωντου, ἔδωσε τόπους διὰ κατοικίαν· εἰς πολλότατους Θράκας. Οὐλίγωρχ ἐγεννήθη ὑπόθεσις κακοφαγισμοῦ. Οἱ Θεσσαλοὶ καὶ οἱ Περραιβοὶ παρεπονέθησαν σὴν Ρώμην, ὅτι ἐκεῖνος ἔβαζοντε πόλεις μέσα εἰς τὸν τόπον τους· Πρέσβεις ἀπὸ μέρους τοῦ Εὐμενοῦς ἐλεγαν, ὅτι ἐκεῖνος ἐκυρίευσε μερικὰς πόλεις τῆς Θράκης. Κατηγορίαι ἔφθαναν σωροῦ ἀπὸ κάθε μέρος, καὶ οἱ Ρωμαῖοι ἔδειξαν, ὅτι εἶχαν ὅλην τὴν διάθεσιν ν' ἀποφασίσουν ἐναντίον του, δίκαια ἢ ἀδίκα. Η ἐσχάτη αὐτῶν τῶν ἀποφάσεων περὶ τῶν Θρακικῶν πόλεων, Λίνου καὶ Μαρωνείας, τὰς ὁπείας ἐκεῖνος ἐκρατοῦσε, καὶ ἐδιορίζετο νὰ τὰς δώσῃ ὅπισσω, τὸν ἄναψαν εἰς τόσην ἄγριαν ὄργην, ὅποῦ ἐξεθύμανε ἐπάνω τοὺς κακότυχους Μαρωνίτας, ἀφοῦ δὲν ἦμποροῦσε νὰ πειράξῃ τοὺς Ρωμαίους. Εἰσιλε διαταγὰς εἰς ἓνα τῶν ἀξιωματικῶν του νὰ σφάξῃ τοὺς ἀρχηγοὺς ὅλους τῆς ἐναντίας φατρίας, καὶ ἐμβάζωντας διὰ νυκτὸς σῶμα Θρακῶν, ἔκαμε μεγάλην σφαγὴν εἰς τὴν πόλιν. Εἰς τοὺς Ρωμαίους Πρέσβεις ἀπελογγύθη, ὅτι αἱ σφαγαὶ συνέβησαν ἀπὸ σασιασμὸν μεταξὺ τῶν ἐγκατοίκων, ωντας βέβαιος, ὅτι κανεὶς ζωντανὸς εἰς τὸν τόπον δὲν θὰ ἐτολμα νὰ τὸν ψεύσῃ. Οἱ Πρέσβεις ἀπεκρίθησαν, ὅτι ηταν καλὴ εἰδοποιημένοι περὶ τῆς σφαγῆς, καὶ τοῦ αἵτίου αὐτῆς, καὶ τοῦ ἐζήτησαν, νὰ σείλῃ τοὺς δύο ἀξιωματικοὺς, ὅποῦ ἐφημίζοντο ὡς τὰ καθαυτὰ ὄργανα τῆς σφαγῆς, νὰ ἐζετασθοῦν ἀπὸ τὴν Ρωμαϊκὴν Βουλήν. Εκεῖνος ἔγειλε τὸν ἓνα, ὅποῦ καθαυτὸ ἐνήργυσε τὴν σφαγὴν· ἀλλὰ, διὰ νὰ τὸν κάμη νὰ σιωπήσῃ, τὸν ἐφαρμάκωσε σὺ ταξείδι.

Ο Φίλιππος τώρα ητον παραποτὲ ωργισμένος κατὰ τῶν Ρωμαίων, ἀλλ' ἐπεθύμει νὰ ἔγη περισσότερον καιρὸν διὰ νὰ ἐποιησθῇ καλὰ, πρὶν ἀρχίσῃ ὁ πόλεμος. Εἶχε δύω υἱοὺς, τὸν Περσέα καὶ τὸν Δημήτριον. Δημήτριος, ὁ γεώτερος,

ὅτα ἔχεισεν ἡ εἰρήνη, ἐπάρθη ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους ὡς ἐνέ-
χυρού, καὶ ἀπὸ τότε ἐξάλθη πίσω σὸν πατέρα του, ὡς μιὰ
ἀπόδειξις εὐχαριστήσεως τῶν Ρωμαίων διὰ τὸ φέρσιμων
τοῦ Φιλίππου εἰς τὸν κατὰ τοῦ Αντιόχου, καὶ τῶν Αἰτωλῶν
πόλεμον. Ο νέος ἔκεινος, ἐνῷ ἦτον εἰς τὴν Ρώμην, ἔχαίρετο
πολὺ τὴν εὔνοιαν τῆς Βουλῆς, ἵσως τόπον διὰ πολιτικὴν,
ἥσον καὶ διὰ τοὺς ἀξιαγάπητους τρόπους, καὶ τὰ πιλλά
του προτερήματα. Αὐτὸν τότε ὁ πατέρας του ἔσειλε νὰ ἀπο-
λογηθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐμπροσθεν τῆς Βουλῆς, καὶ ν ἀπο-
κριθῇ τὰς τωρινὰς κατηγορίας, καὶ ἔκεινας ὅποι καθημέραν
ἔξεφάτωνται, τώρα ὅποι καθε κατηγορία κατὰ τοῦ Φιλίπ-
που ἔφαίνετο ὑποδεκτή.

Η Βουλὴ ἄρχιζε νὰ ἔξεταῖη τὰς κατηγορίας, καὶ τὰς
**ἀπολογίας τοῦ Δημητρίου μὲ τρόπου φιλικὸν κατὰ τὸ πα-
ρόν, ἀλλ’ ἐφρόντισε νὰ ὑποδείξῃ, ὅτι ἀν ἔχαριζε τίποτε εἰς**
**τὸν Φιλίππον, τὸ ἔκαμνεν, ὅχι ὅτι ἔκεινος εἶχε κανένα δί-
καιον, ἀλλὰ διὰ χάριν τοῦ Δημητρίου. Αὐτὴ ἡ ἀδιάκριτη**
ἐπίδειξις τῆς φιλίας ἐζημίωσε πολὺ τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ὅλον
τὸν βασιλικὸν τῆς Μακεδονίας οἶκον ἐξ αἰτίας τῆς αἰσχρῆς
φιλοδοξίας, ὅποι ἔξύπνησεν εἰς τὰ σήθη τοῦ Δημητρίου, καὶ
τῆς ζηλίας τοῦ Περσέως καὶ τοῦ Φιλίππου. Εἰρέθησαν καὶ
τινὲς ἀπὸ τοὺς βουλευτὰς, τῶν ὅποιών τὸ φέρσιμον ἴσαθη
**αἰσχρότερον παρὰ ἀπλῆν ἀδιακρίσιαν. Ένας ἀπὸ τοὺς πρού-
γεντας (α) ὠμίλησε κατὰ μονας μὲ τὸν Δημήτριον, καὶ τὸν**
**κατέφερε νὰ ἐλπίζῃ, ὅτι οἱ Ρωμαῖοι θὰ τὸν ἔκαμναν βα-
σιλέα. Αὐτὴ ἡ πολιτικὴ εὔκολα γνωρίζεται. Αν ἐπαλήθευσαν**
αὐταὶ αἱ ἐλπίδες, ὁ νεόστεπτος Βασιλεὺς θὰ ὑποχρεώνετο,
**καὶ δι’ εὐγνωμοσίαν, καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ προσα-
τευθῇ, νὰ ὑπόκειται εἰς τὴν δύναμιν, ὅποι τὸν ἀγύψωσε**

(α) Εἴναι πιθανὸν, εἴτε τὸ ὑποκείμενον ἐπεῦ ὑπαινίττεται ἴδιῳ ὁ Πελό-
θεος, ἢσεν ὁ Φλαμίνιος.

καὶ οὕτως, μὲ τὴν πώλησιν τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος του θὰ ἀγοράζετο ἡ Βασιλεία. Εἰς κάθε περίστασιν, τὸ βασιλειον θὰ ἀδυνάτιζε ἀπὸ τὰς διαφωνίας καὶ ἀμοιβαίας διαπισίας τοῦ βασιλικοῦ οἴκου· καὶ ἀν συνέβαινε κανεὶς πόλεμος, ὁ ξένος ἔχθρὸς ἵσως θὰ ἐβοηθεῖτο ἀπὸ μιὰν Μακεδονικὴν φατρίαν, ἔχωντας σὴν καφαλήν της Ἑναὶ μὲν τοῦ Φίλιππου.

Τὸν Δημήτριον, εἰς τὴν ἐπιστροφήν του, τὸν ὑπεδέχθησαν οἱ Μακεδόνες μὲ καθε ἐπίδειξιν εὔνοίας, τόσον διὰ τὰ προσωπικά του προτερήματα κατὰ τὰ ὅποια ἦτον πολὺ τοῦ ἀδελφοῦ του ἀγώτερος, ὃσον διατὶ ἐνόμιζαν, ὅτι τοὺς ἐγλύτωσεν ἀπὸ τὸν πόλεμον μὲ τὴν Ρώμην. Αὐτὸν παρώργισε τὴν ζηλοτυπίαν τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του ἀλλ' ὁ πρῶτος ἔκρυψε τὸν κακοφανισμόν του, ἐνῷ ὁ δεύτερος ἔβαλεν ὅλα του τὰ δυνατὰ νὰ ἀφανίσῃ τὸν ἀγτίζηλόν του. Εἰς τὸ ἀναμετάξι, ὁ Φίλιππος, ἐνῷ ἐτοιμάζετο διὰ πόλεμον, μετεχειρίζετο μέτρα τόσον βίαια καὶ δυνατικὰ, ὡς ὁ Πολύβιος ἀποδίδει τὴν αἰτίαν, κατὰ τὸ φρόνημα τοῦ τότε καιροῦ, εἰς τὰ δαιμόνια ὅποῦ τὸν ἐρέθιζεν τὸ πνεῦμά του, σαλμένα ἀπὸ τὴν θείαν δίκην νὰ παιδεύσουν τὰς τόσας του ἀσεβείας καὶ σκληρότητας. Εκεῖνος ἔξέβαλεν ἀπὸ ὅλας τὰς μεγάλας παραθελασίους πόλεις, τοὺς κατοίκους, μὲ τὰς γυναικας καὶ παιδιά του, καὶ ἀγτ' αὐτῶν ἔβαλε Θράκας, τοὺς ὅποιους ἐξόχαζετο ὅτι ἡμποροῦσε κολάτερα γὰ πιτευθῆ εἰς τὸν κατὰ Ρωμαίων πόλεμον. Διὰ νὰ ἥναι ἀσφαλής ἀπὸ κάθε μερικὴν ἐκδίκησιν, ἐπρόσαξεν, ὅτι ὅλοι οἱ υἱοὶ καὶ θυγατέρες, ὃσων ἐφόνευσε, νὰ ῥιγθοῦν εἰς φυλακὴν, ὅπου πολλοὺς καὶ ἔθανάτωσεν. Αὐτὰ τὰ ἔργα ἐγέμισαν τὸ βασίλειον μὲ θρηνολόγι. Η Τρίτη τραγῳδία ἐγίνετο σὴν ἴδιαν του οἰκογένειαν, ἢ που οἱ υἱοί του ἐπεβουλεύοντο καὶ διέβαλλαν ἔνας τὰς ἄλλους καὶ μέρα νύκτας κατεβάνιζετο μὲ τὴν τρομερὰν διχογνωμίαν, πολὺν ἀπὸ τοὺς δύω νὰ θυντώσῃ, πιτεύοντας τὸν ἄλλον, καὶ πεῖται.

νὰ διαφυλάξῃ ζωντανὸν, μὲ τὸν ὑποῖον νὰ τρομάξῃ τοὺς ὑπηκόους του διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του

Εως ἐδῶ, καὶ μᾶς ἀφήνει ἡ διηγησις τοῦ Πολυβίου. Τὰ ἐφεξῆς περισσατικὰ πρέπει νὰ τὰ εὔρωμεν εἰς τὸν Λίβυον, ὃ ὅποῖος μολοντοῦτο τὰ ἔξισορεῖ μὲ φανερὴν φιλοπροσωπίαν εἰς χάριν τοῦ εὐνοϊκοῦ τῆς Ρώμης Δημητρίου. Τὸν Δημήτριον ἐκατηγόρησεν ὁ Περσεὺς, ὅτι τοῦ ἐπεθούλευσε τὴν ζωήν, καὶ ὁ Φιλίππος, ἀφοῦ ἤκουσε τὴν κατηγορίαν, καὶ τὴν διαφένδευσιν, ὥμολογησεν, ὅτι δὲν ἦτον ἴκανος ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἀληθείας, ἢ τοῦ ψεύδους τῆς κατηγορίας· ἔθρεψεν ὅμως ὑποψίας ἐναντίον τοῦ Δημητρίου, ἐξ αἰτίας τῆς φιλίας ἔκεινου μὲ τοὺς Ρωμαίους, καὶ τῆς εὐνοίας ὅπου ἀπ' ἔκεινους ἔχαιρετο· ἐνῷ ὁ Περσεὺς, ὅποῦ ἐμοιράζετο τὴν κατ' ἔκεινων ἔυθραν τοῦ Φιλίππου, ἔχαιρετο τὴν πίσιν του, καὶ παρευρίσκετο σὰ συμβουλιάτου. Οτε ὁ Δημήτριος ἔμειγεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἐνῷ ὁ πατὴρ καὶ ὁ ἀδελφός του ἐπῆγεν εἰς σρατιωτικὴν ἐκσράτευσιν, συλλογιζόμενος, ὅτι τὸν ὑπώπτευαν, ὑμελέτησε νὰ καταφύγῃ σοὺς Ρωμαίους· ὁ σκοπός του ὅμως ἐπροδόθη ἀπὸ ἕνα τῶν οἰκιακῶν του, ὁ ὅποῖος, καθὼς πολλοὶ ἄλλοι τοῦ σπητιοῦτου, ἐφθάρθη ἀπὸ τὸν Περσέα. Εἰς τὸν ἄλιον καιρὸν ἐφθασαν γράμματα ἀπὸ τὴν Ρώμην, λεγόμενα, ὅτι ἦταν ἀπὸ τὸν Φλαμίνιον, τὰ ὅποια ἐζητοῦσαν νὰ δοθῇ συγχώρησις εἰς τὸν Δημήτριον διὰ ὅποιανδήποτε ὅμιλον ἄγνωστα κι' ἀν ἔχαμε μὲ τὸν γράφοντα περὶ τοῦ σκῆπτρου τῆς Μακεδονίας. Αὐτὰ τὰ γράμματα, ἐνημένα μὲ τὸ σχέδιον τῆς φυγῆς, κατέπεισαν τὸν Βασιλέα, ὅτι ὁ υἱός του ἦτον ὑπεύθυνος προδότης· ὅθεν, φοβούμενος νὰ τὸν καταδικάσῃ φανερὰ εἰς θάνατον, μήπως φανερωθῇ παράκαιρα· ἡ ἐδική του ἔυθροποτίθεια κατὰ τῆς Ρώμης, ἐπρόσαξε νὰ τὸν φαρμακώσουν.

Τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς του ἦτον ὀλόκληρη ἀθλιότης. Εὑρίσκετο πνιγμένος εἰς τὴν θλίψιν διὰ τὸν υἱὸν ὃποῦ ἐθανά-

τωσε, καὶ εἰς ὑποψίας, ὅτι ἔκαμεν ἄδικην κατ' ἐκείνου ἀπόφασιν· καὶ προσέτι, ὁ ζωντανός του υἱὸς τὸν κατεπίκραινεν· κατάπαυσα, ἐπειδὴ, ωντας τώρα βέβαιος, ὅτι αὐτὸς θὰ ἦτοι ὁ διάδοχος, καὶ ὅτι ὅλος ἔβλεπαν εἰς αὐτὸν, ἐπῆρεν ἐπάνω του δύναμιν σχεδὸν βασιλικὴν. καὶ τὸν ὑπετάσσοντο καὶ τὸν ἐφοβοῦντο, περισσότερον ἀπὸ τὸν πατέρα του. Ο Φίλιππος εἶχε συγγενῆ κατοικούντας τὸν ὄποιον ὁ Περσέας ἐμισοῦσεν, ἐπειδὴ δὲν ἤμποροῦσε νὰ τὸν φέρῃ σὰ νερά του. Εκεῖνος, ἐλέπωντας, ὅτι ὀλίγην ἀσφάλειαν ἦλπιζεν ἀπὸ τὴν ἔξουσίαν τοῦ ἔχθροῦ του, ἐπεχειρίσθη, ἀν δυνατὸν, ξεδιαλύωντας τὰς δολοπλοκίας τοῦ Περσέως ἐναντίου τοῦ ἴδιου του ἀπελεγοῦν, νὰ ἐμπεδίσῃ τὸν ἀνεβασμὸν αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον. Καθὼς λέγει ὁ Λίβυος, ἐκεῖνος ἤμπορεσε ν' ἀποδείξῃ, ἀπὸ τὴν ἔξομολόγησιν τῶν ἴδιων ἐνεργῶν τῆς ὑποθέσεως, ὅτι τὰ γράμματα τοῦ Φλαμινίου, ὃποιού ἐπρεζένταν τὸν θάνατον τοῦ Δημητρίου, ἦταν πλαστά. Μέρος δῆμως, ἡ καθὼς λέγουν, τὸ ὅλον αὐτῶν τῶν ἔξομολογήσεων ἐφανερώθη μὲ τὰ βασανιστήρια· καὶ εύρισκοντο συγγραφεῖς, ὃποιοῦ ἐβεβαίωνταν, ὅτε, ἔνας ἀπὸ τοὺς κατηγορημένους, ὡς συμπράκτωρ, δὲν ἤθελγεν οὔτε μὲ τὰ βασανιστήρια τίποτε νὰ μαρτυρήσῃ. Ακόμη καὶ χωρὶς τὴν βεβαίωσιν τῶν συγγραφέων, ἡ αἵξια τῶν τέτοιων μαρτυριῶν ὠλιγόσευε πολὺ διὰ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὃποιον ἐγίνοντο· μολονότι, οἱ Παλαιοὶ ἐφρονοῦσαν περὶ τούτου παράδοξα καὶ παράλογα, γομίζοντες τὴν μὲ βασάνους ἔξτασιν, ώς τὸν βεβαιότερον τρόπον νὰ εύρισκεται ἡ ἀληθεία.

Αγκαλὰ καὶ ὁ Φίλιππος τώρα κατεπείσθη, ὅτι ὁ Περσέας ἦτοι ὑπεύθυνος, δὲν ἐτολμοῦσε νὰ τὸν παιδεύσῃ, ώς πολὺ δυνατὸν, καὶ πάντα προτεκτικὸν καὶ μακρισμένον ἀπὸ τὸν πατέρα του διὰ νὰ μὴν πάθῃ τὶ ἔξαφνικόν. Ο Βασιλεὺς ἐπροσπάθησε ν' ἀλλάξῃ διαδοχὴν, καὶ νὰ κάμη τὸν Αντίοχον διάδοχόν του. Απέθαγεν ἀπὸ σύθενειαν προξενημένη, ἀπὸ τὸν ἐλεγχον τῆς συνειδήσεως, καὶ τὴν παντοτειγὴν τοῦ

νοός του ἀγωνίαν· καὶ ὁ Περσεὺς, ἐπειδὴ ἐλάβεν ὁ πρῶτος
τὴν εἰδησιν, ὅτι ὁ πατέρας του ἦτον σὰ οὐλίσθια, ἐπῆγεν εὐθὺς
νὰ ωφεληθῇ· ἀπὸ τὴν περίσασιν πρὸν γίνη γνωστὴ εἰς τὸ
κοινόν. Ανέβη τὸν θρόνον χωρὶς ἐναντιότητα· καὶ ἡ πρώ-
τη του πρᾶξις ἐσάθη νὰ καταδικάσῃ εἰς θάνατον τὸν Αυ-
τίγονον (Π. Χ. 180).

Κοντὰ εἰς ἄλλα μέτρα, ὅποι ὁ Φίλιππος ἔλαβε μὲ σκο-
πὸν νὰ πολεμήσῃ τὴν Ρώμην, ἐπροσκάλεσε καὶ τοὺς Βα-
τάρνας, Βάρβαρους ἔθνος ἔχειθεν τοῦ Δουνάβεως. Εκεῖνος τοὺς
ζῆτελε νὰ ἔξολοθρεύσουν τοὺς Δαρδανίους, ἔθνος πάντας ἐγθρικὸν
τῆς Μακεδονίας, καὶ ἔπειτα νὰ πηγαίνουν νὰ κινηθῶσουν
τὴν Ιταλίαν, ἀφήνοντες τὰς οἰκογενείας των εἰς τοὺς τόπους
τῶν Δαρδανίων. Εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν, ὃν ἔκεινοι κα-
τέρρεφοντο ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους, αὐτὸς ἤλπιζε νὰ ἀποκτήσῃ
τὴν Δαρδανίαν χωρὶς ἀντίστασιν· ἀλλ' ἂν καὶ ἥταν νικηταὶ,
θὰ ἀκρατοῦσε τοὺς Ρωμαίους εἰς ἀσχολίαν, καὶ ἔκεινος εἰς
τὸ μεταξὺ θὰ ξανχποκτοῦσεν ὅσην ἐπικράτειαν ἔχασεν εἰς
τὴν Ελλάδα. Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους τοὺς ἐπροσκάλεσε
τοὺς ἐγγυήθη νὰ διαβοῦν ἀπείρακτοι τὴν Θράκην, καὶ
κατέπιεσε τοὺς Ήγεμόνας ἔκεινου τοῦ τόπου νὰ τοὺς ἀφή-
σουν νὰ περάσουν, καὶ νὰ τοὺς προμηθεύσουν τὰς ἀνα-
γκαίας τροφάς.

Εκεῖνοι ἐμβῆκαν τὴν Θράκην εἰρηνικὰ· ἀλλ' εὐθὺς ὅπου
ἔμαχητεύθη ὁ θάνατος τοῦ Φιλίππου, καὶ τὰ δύω ἔθνη
ἀρχισαν νὰ λείπουν ἀπὸ τὰς ὑποσχέσεις των, οἱ Θρᾷκες
νὰ μὴν τοὺς δίδουν τροφὰς, καὶ οἱ Βασάρναι νὰ περι-
τρέχουν τὸν τόπον καὶ ν' ἀρπάζουν. Τ' ἄδικα κι' ἀπ' τὰ
δύω μέρη ἐγέννησαν φανερὸν πόλεμον. Στὰ πρῶτα, οἱ
Βασάρναι ἦταν νικηταί. Οἱ Θρᾷκες ὑπεχρεώθησαν νὰ
εὔρουν καταφύγιον εἰς ἓνα ὑψηλὸν βουνὸν, ὃ, που καὶ ἐκυ-
νηγήθησαν. Άλλας κοντὰ εἰς τὸ ὄφελος ὅπου τοὺς ἐδιδεν τὴ
θέσις των, τοὺς ἐβοήθησε πολὺ καὶ μία βιαία αἴγεμος·

επιού πολὺ ἔβλαψε καὶ κατετρόμαξε τοὺς ἔχθρους των. Οἱ Βασάρναι ἀπεδιώγθησαν. Οταν ἐσυνάγθησαν εἰς τὸ σρα-
τόπεδόν τους, ἐφιλονεικοῦσαν ἃν πρέπη νὰ προχωρήσουν, ἢ
νὰ τραβηγθοῦν. Ως τριάντα χιλιάδες ἀπ' αὐτοὺς ἐπῆγαν
ἔμπρὸς κι' ἔφθασαν σὴν Δαρδάνειαν· οἱ λοιποὶ ἐπέρασαν τὸν
Δούναβιν καὶ ἐπῆγαν στοὺς τόπους των. Οἱ Δάρδανοι ἐπο-
λέμησαν μὲ τοὺς τριάντα χιλιάδες ἔχθρους, καὶ μολονότε
κατὰ πρῶτα ἐνικήθησαν, εἰς τὸ τέλος ὅμως ἐνίκησαν, καὶ
τοὺς ἀπεδιώξαν.

Ο Περσεὺς ἀρχισε τὴν βασιλείαν του σέλλωντάς Πρε-
σβείαν εἰς τὴν Ρώμην, τὴν ὁποίαν ἐδέχθησαν ἐντίμως, καὶ
βεβαιώσεις φιλίας ἐδωσαν κι' ἐπῆραν καὶ τὰ δύω μέρη μὲ
τὴν ἴδιαν ὑπέκρισιν. Αρχισεν ἔπειτα νὰ ζητῇ τὴν καλὴν
γνώμην τῶν Ελλήνων μὲ πράξεις, ὅποῦ νὰ τὸν κάμουν
νὰ ἀποκτήσῃ φήμην φιλανθρωπίας, καὶ νὰ δείξουν τὸν γα-
ρακτῆρά του καλύτερον τοῦ πατράς του. Ελευθέρωσε τοὺς
φυλακωμένους διὰ πολιτικὰ ἔγκληματα, ἀπέλυσε τοὺς γρεω-
φειλέτας τοῦ κοινοῦ, καὶ ἀνεκάλεσεν δύος ἑζωρίσμησαν
ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν διὰ κατηγορίαν προδοσίας, ἢ διὰ
χρέη καὶ ζημίας, ὅποῦ δὲν ἤμποροῦσαν νὰ πληρώσουν. Εἶχε
τρόπους εὐγενικούς, ἥτον ἀπιμελής καὶ αἴξιος νὰ ἔκτελῃ
τὰ τακτικὰ χρέη τῆς ἀξίας του, καὶ ἀφύπαττεν ὁ ἴδιος, καὶ
ἔκαμνε καὶ ὅλους τοὺς περὶ αὐτὸν νὰ φυλάττουν, σωρρο-
σύνην καὶ ἐγκράτειαν πρὸς τὰς ἡμονὰς, πολὺ διαφορετικὴν
ἀπὸ τὰς συγειθείας τοῦ πατρός του. Όλα αὗτὰ ἐσύντειναν
νὰ τὸν κάμουν ἀξιαγάπητον, καὶ νὰ βοηθήσουν τὰς δια-
πραγματεύσεις μὲ τὰς ὅποιας ἐπροσπάθησε νὰ ἐλκύσῃ τὰ
Ελληνικὰ Κράτη εἰς τὰ συμφέροντά του.

Εἰς τὸν πέμπτον χρόνον τῆς βασιλείας του, μέρος ἀπὸ
τοὺς Δόλοπας, ἀποσατήσαντες ἀπ' αὐτὸν, καὶ προσρέξαντες
πρὸς τὴν Ρώμην, ἐκεῖνος τοὺς ἐκτύπησε καὶ τοὺς ὑπέταξε.
Ἐπῆγεν ἔπειτα δοὺς Δελφοὺς νὰ συμβουλευθῇ τὸ Μαγνησίου

Τὸ ἔξαφνόν του ἐμφάνισμα σὴν μέσην τῆς Ελλάδος εἶναι
κάποιαν ταραχήν· ἀλλ' ἀφοῦ ἐγένητο τρεῖς ἡμέραις, ἐπέστρεψε
μεσ' ἀπὸ τὴν Θεσσαλίαν χωρὶς νὰ κάμη καμμίαν βλαβήν
εἰς τὸν τόπον. Εἶτα προσέτι Πρέσβεις, ὅγι μόνον πρὸς
τὰ Κράτη ἀπὸ τὰ ὅποῖς ἐπέρασε, ἀλλ' εἰς πολλὰ ἄλλα,
καὶ παρεκάλεσεν, ὅτιούλας αἱ διαφοραῖς τῶν πατέρων
του, νὰ τελειώσουν μὲ τὴν ζωὴν ἐκείνου. Αλλὰ πρὸς
πάνταν ἐπεθύμησε νὰ φιλιωθῇ μὲ τοὺς Αχαιοὺς, τῶν ὅποιων
ἡ κατὰ τοῦ Φιλίππου ἔχθρα ἐγένητο τόση, τοῦτο εὑρίσκετο
ψήφισμα, ὃποῦ ἐμπόδιζε νὰ μὴν ἐμβῇ κανεὶς Μακεδὼν εἰς
τὸν τόπον τους. Διὰ τοῦτο, οὐδὲν οἱ Αχαιοὶ δὲν ἐτολμοῦσαν
νὰ πατήσουν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἡ ὅποια ἔκτοτε κατήνε
τησε τὸ καταφύγιον τῶν σκλάβων, ὅπου τοὺς ἔφευγαν.
Αὐτοὺς, ὁ Περσεὺς ἐσύναξεν, ὃσους ἐδυνήθη, καὶ τοὺς ἐτείλε
πίστω μὲ γράμματα δηλωτικὰ, ὅτι ἔτεκε σὺντος Αχαιοὺς νὰ
κάμουν, ὅπερ αὐτὴ ἡ Ζημία τους νὰ μὴν ἐπαναληφθῇ.

Ἐνας τῶν δυνατωτέρων Ρητόρων τῆς Αχαϊκῆς Συγελεύ-
σεως ἦτον ὁ Καλλικράτης. Μετὰ τὴν ὕστερην ἀποκατά-
σαιν τῶν ὑποθέσεων τῆς Λακεδαιμονος, οἱ ἔξοριστοι δὲν
ἔπαισαν τοῦ νὰ παρακαλοῦν τοὺς Ρωμαίους, καὶ οἱ Ρω-
μαῖοι τοῦ νὰ ἐπιμένουν εἰς τὴν ζήτησιν τῆς ἐκείνων ἀνα-
καλέσσεως. Ο Λυκόρτας ἐσυμβούλευεν, ὅτι νὰ μὴν χαλασθῇ
τὸ ψήφισμα τῆς ἐκείνων ἐξορίας, καὶ ὅτι νὰ εἰδοποιηθῇ
ἡ Βουλὴ τῶν Ρωμαίων, ὅτι ἡ ἀκύρωσις τοῦ ψηφίσματος
ἐμποδίζετο ἀπὸ τοὺς νόμους, καὶ ἀπὸ δλαχούς τὰς ἀμοι-
βαίας ὑποχρεώσεις τῶν συμμαχικῶν πόλεων. Ο Καλλικράτης
διῆσχυρίζετο, ὅτι κανὲν πρᾶγμα δὲν ἔπρεπε νὰ ἐμποδίσῃ
ὑποταγὴν εἰς τὴν Ρώμην· ἀλλ' ἡ Συγέλευσις ἐσυμφώνησε
μὲ τὸν Λυκόρταν, καὶ ἐτείλε πρεσβείαν σὴν Ρώμην μὲ τὰς
παραγγελίας, ὃποῦ ἐκεῖνος ἐσυμβούλευσε. Κατὰ δυσυχίαν,
ὁ Καλλικράτης ἐγένητο μαζῆ μὲ τὴν πρεσβείαν· καὶ λοιπὸν
ἀντὶ αὐτὸς νὰ κάμη τὸ χρέος του, παρεκίνησε τὴν Βουλὴν

νὰ πατήσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος του. Εἶπαν, ὅτι οἱ Αχαιοὶ ἐνδυνάμων τοὺς Ἑλληνας εἰς τὴν ἀπείθεαν, μὲ τὸ νὰ μὴν ὑπεγκρίζαν ἔκείνην τὴν φατρίαν, ὃποῦ ἐδόξαζεν, ὅτι οἱ νόμοι καὶ οἱ ὄρκοι, καὶ αἱ γραμμέναι σῆλαι ἔπρεπε νὰ ὑπακούσουν εἰς τὴν θέλησιν τῶν Ρωμαίων. Οτι ἂν οἱ Αχαιοὶ ἀφήνοντο σοῦ λόγους τους θὰ ὑπεγκρίζαν ἔκεινους, ὅσοι ἐδείγνουστο ὑπερασπισαὶ τῶν νόμων καὶ τῆς ἐλευθερίας· ἀλλ ἀνίσως ἡ Βουλὴ ἔδειχνε τὴν εὔνοιάν της πρὸς ἔκεινους, ὅποι ὑπεραπτίζοντο τὴν ἀπεριόριστην ἔξουσίαν της, · θὰ ἡτον εὔχολον νὰ κάμη τοὺς ἀρχηγοὺς ἐδικούς της, καὶ ὁ λαὸς θὰ ἐμποδίζετο ἀπὸ τοῦ ν' ἀντισέχεται. Τοὺς ἐνθύμισε τὸν πιλεμον κατὰ τῆς Μεσσηνίας, τὸν ὅποιον ἔκινησαν οἱ Αχαιοὶ, καὶ τὸν ἐτελείωσαν χωρὶς νὰ συμβουλευθοῦν τὴν Βουλήν· καὶ μολονότι οἱ Ρωμαῖοι δὲν ἔκαμαν ἀκόμη καὶ ἐπειδόμενον περὶ τούτου, τοὺς ἀνέφερε πόσον συχνὰ ἐδιύρισαν τοὺς Αχαιοὺς ν' ἀνεκαλέσουν τοὺς ἔξορίσους τῆς Λακεδαιμονος, καὶ ἀντὶς νὰ ὑπακούσουν, ἔκεινοι παρεκίνησαν καὶ πᾶλιν τοὺς πολίτας τῆς Λακεδαιμονος, νὰ μὴν τὸ κάμουν. Εἰς αὐτὰς τὰς ἴδιοτελεῖς παρατηρήσεις δὲν ἦμπόρεσε ν' ἀντισαθῇ ἡ Ρωμαϊκὴ δικαιοσύνη. Η Βουλὴ ἔγραψεν, ὅχι μόνον πρὸς τοὺς Αχαιοὺς, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐκτελέσουν τὴν ἀνακάλεσιν τῶν ἔξορίσων, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς Αἰτωλοὺς, Ήπειρώτας, Βοιωτοὺς, καὶ Ακαρνᾶνας, νὰ βάλουν ὅλας των τὰς προσπαθήσεις εἰς τὴν ὑπόθεσιν. Εἰς τὰ πρὸς τοὺς Αχαιοὺς γράμματά των, ἐφανέρωνταν τὴν ἐπιθυμίαν, ὡςε ὅλοι οἱ πολιτικοὶ τῆς Αχαΐας νὰ ὠμοίαζαν τὸν Καλλικράτην· καὶ αὐτὸς ὁ προδότης ἐπέστρεψε θριαμβεύων μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν του, οἱ ὅποιοι δὲν ἦμπόρεσαν νὰ γνωρίσουν τὶ λογῆς δημόσιαι ἔκδουλεύσεις τὸν κατέσαιναν αἴξιον τόσον ἐπαίνων.

Εἰς τὸ ἔξης, ὁ Καλλικράτης ἦτον ἡ κεφαλὴ τῆς φατρίας, ὃποι πάντα ἰδίδασκεν ὅλοκληρον ὑποταγὴν εἰς τὴν

Ρώμην. Η ἐπίρροιά του κατέκανε, ἐπειδὴ ὅλοι ἐπίζευαν, ὅτι ἔχαρετο ὑπερβολικὴν ὑπόληψιν καὶ εὔνοιαν τῆς Βουλῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἡμποροῦσε καὶ πολὺ νὰ ωφελήσῃ τὴν πολιτείαν. Εκλέχθη λοιπὸν στρατηγὸς, καὶ ὡς τοιοῦτος ἀνεκάλεσεν ὅπίσω τοὺς ἔξορίσους τῆς Λακεδαιμονίους καὶ Μεσσηνίας· καὶ εἰς ὅλας τὰς πράξεις του ἥτον πάντα ἔταιρος νὰ κάμη, ὅτι ἐσοχάζετο εὐάρεστον εἰς τοὺς Ρωμαίους. Εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν, ὅταν ὁ στρατηγὸς Ξέναρχος ἀνέγνωσε τὰ γράμματα του Περσέως πρὸς τοὺς Αχαιοὺς, καὶ πολλοὶ εἶχαν διάθεσιν νὰ τὰ δεχθοῦν μὲν εὐχαρίστησιν, ὁ Καλλικράτης ἐξεφώνησεν ἐναντίαν γνώμην. Γυρεύοντας, εἶπεν, ἐν αὐτῷ δρόμον νὰ ἐμβάσουν τὴν συμμαχίαν μὲ τοὺς Μακεδόνας, διὰ νὰ ζημιώσουν τὴν φιλίκην ὅποι ἔχομεν μὲ τὴν Ρώμην. Εκεῖνος μεταχειρίσθη διαφόρους λόγους νὰ δειξῃ, ὅτι ἐκόντευε πόλεμος μεταξὺ τῶν Ρωμαίων καὶ τοῦ Περσέως, καὶ μάλιστα ὠμίλησε περὶ τῆς καταχτήσεως τῆς Δολοπίας, καὶ τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ Μακεδόνος Βασιλέως εἰς τοὺς Δελφούς. * Ανίσως «τώρα «εἶπεν» ἡμεῖς ἀκυρώσωμεν τὸ ψήφισμα, ὅποι ἀποχλείει τοὺς Μακεδόνας ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον, θὰ ἔχομεν «πᾶλιν εἰς τὸν τόπον μας Βασιλικοὺς Πρέσβεις, καὶ φιλοξενίσματα μεταξὺ ἐκείνων καὶ τῶν ἐδικῶν μας προυχόντων, «καὶ τέλος πάντων στρατεύματα, καὶ τὸν ἴδιον Βασιλέα νὰ «διαβῇ τὸν Κερενθιακὸν κόλπον ἀπὸ τοὺς Δελφούς» καὶ οὕτως «θ' ἀνακατευθῶμεν μὲ Μακεδόνας ὅπλιζομένους ἐναντίον τῆς Ρώμης. Εγὼ συμβουλεύω, τίποτε νὰ μὴν ἀλλαγθῇ, ἀλλὰ που νὰ γνωρίσωμεν, ἂν οἱ φόβοι μας εἶναι δίκαιοι, ή «οὔχι. Αν ἡ εἰρήνη μείνῃ ἀδιάλυτος μεταξὺ τῶν Μακεδόνων καὶ τῶν Ρωμαίων, τότε καὶ ἡμεῖς ἡμποροῦμεν νὰ ἔχωμεν «φιλίαν καὶ συγκοινωνίαν μὲ τοὺς Μακεδόνας.

Ο Αρχών, ὁ ἀδελφὸς τοῦ στρατηγοῦ, ὠμίλησε δεύτερος. «Ο Καλλικράτης» εἶπεν, «ἐσοχάζετο, ὅτι ἐγνώριζε τοὺς σκοποὺς τοὺς τοῦ Περσέως καὶ τῆς Ρώμης. Οἱ Αχαιοὶ μολοντοῦτο

* αὐτοὺς δὲ τοὺς ἡξέυραν, μῆτε τοὺς ἔμελλο νὰ τὸς εἶσαι τάσσουν· τοὺς ἦταν ἀρχέτον νὰ ἡξέυρουν, ὅτι η εἰρήνη θεωρεῖται ζετο, καὶ δτι βεβαιώσεις φιλίας ἐδόθησαν κι' απ' τὰ δύο μέρη. Οταν λοιπὸν η ἴδια Ρώμη εύρισκετο εἰς εἰρήνην μὲ τὴν Μακεδονίαν, διατὶ οἱ Αχαιοὶ πρέπει νὰ θρέφουν ἀτελείωτον μῖσος; καὶ ἀντὶ τὰ αὐτικὰ τοῦ Φιλίππου ἐπρεπε ν' ἀγαθούς μίζωνται ἐναντίον τοῦ σιοῦ του, διατὶ πρέπει νὰ λησμονηθοῦν τὰ τόσα καλὰ, ὅπου ἐλάβαμεν προτήτεροι απὸ τοὺς βασιλεῖς τῆς Μακεδονίας; Δὲν ἦτον λόγος τῷρα περὶ νέας συμμαχίας, μῆτε ἀκύρωσις φιλίας μὲ τοὺς Ρωμαίους, ἀλλ' αἰτλῶς η ἀγαίρεσις ἐνὸς ἀντικοινωνικοῦ νόμου, βλαπτικοῦ τῶν μερικῶν συμφερόντων, καὶ ύβρισικοῦ τῶν ἀνθρωπίνων αἰσθημάτων. Αν ἔξεσπανε πόλεμος, ὁ Περσεὺς δὲν ἤμποροῦσε ν' αἱμφιβάλῃ τὴν πρὸς τοὺς Ρωμαίους ἀγάπην τας· ἀνίσως ὅμως η εἰρήνη δὲν ἤμποροῦσε νὰ αποτελειώσῃ τὸ μῖσος, ἐπρεπε τουλάχιστον νὰ τὸ ἀναβάλῃ. » Τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Αρχοντος απὸ τοὺς περισσοτέρους ἐπαινεθῆσαν· τινὲς ὅμως απὸ τοὺς ἀρχηγοὺς ἐπέτυχαν ν' ἀναβληθῇ η ὑπόθεσις, συμβουλεύοντες, ὅτι η μεγαλειότης τοῦ ἔθνους θὰ ὑπέρερνεν, ἀν ἐδιδαχεῖτο αἱρέσιν εἰς πρότασιν γεναμένην διὰ γράμματος· καὶ δτι θὰ ἦτον καλήτερον νὰ σαλθῇ Πρεσβεία. Μετ' ὄλιγον καιρὸν ἔφθασε Πρεσβεία απὸ τὸν Βασιλέα εἰς μιὰν ἐφεξῆς συνάθροισιν τῶν Αχαιῶν· ἀλλ' οἱ ὀνομαζόμενοι σενοὶ φίλοι τῆς Ρώμης, ἐπέτυχαν νὰ ἐμποδίσουν τὴν ὑποδοχὴν της.

Κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν, οἱ Αἰτωλοὶ καταζεσχίζοντο απὸ τάσσεις καὶ αἰματώδεις διχονοίας, προερχομένας μᾶλιστα απὸ τὰ χρέη, ὅπου ἐβάρυναν τὸν λαόν. Αποσχένα απὸ τὸν πόλεμον καὶ τὰ δύο μέρη, ἔζειλαν πρέσβεις εἰς τὴν Ρώμην, καὶ ἀρχιταν νὰ διαπραγματεύωνται τὴν μεταξύ τους φιλίωσιν· ἀλλὰ νέον καὶ φρικτὸν ἀδίκημα διέλυσε τὴν διαπραγμάτευσιν. Οἱ ἔξορισοι απὸ τὰ Υπατα ἐπροσκαλέσθησαν

νὰ ἐπιστρέψουν· τὸ ἴδιον κράτος ἐγγυήθη τὴν ἀσφαλειάν τους, καὶ ὁ λαὸς ἐκβῆκεν ἔξω νὰ τοὺς προϋπαντήσῃ μὲ κάθε φαινομένην ὑποδεξίωσιν. Μόλις ἐμβῆκαν τὰς θύρας τῆς πόλεως, κι' ὅγδοηντα αὐτῶν, οἱ προχριτότεροι, ἐσφάγησαν. Οὕτως ἡ ὄργη καὶ δυσπισία ἐξύπνησαν καὶ πάλιν, καὶ ὁ πόλεμος ἀνεψε χι' εκόρωσεν ἐκ νέου εἰς ὅλην τὴν Αιτωλίαν. Κάποιαι δοκιμαῖ ἔγιναν ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους νὰ καθησυχάσουν αὐτοὺς τοὺς θορύβους, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχαν. Τὸν ἐρχόμενον χρόνον, μολοντοῦτο, καὶ αἱ δύω φατρίαι παρεστάθησαν εἰς τοὺς Δελφοὺς νὰ διαφενδευθοῦν, καὶ νὰ κατηγορήσουν τοὺς ἐναντίους των ἐμπροσθεν τοῦ Ρωμαίου Αρμοστοῦ, Μάρκελλου. Εκεῖνος δὲν ήθελησε νὰ κάμη ἀπόφασιν, ἀλλὰ κατέπεισε καὶ τὰ δύω μέρη νὰ φιλιωθοῦν μεταξύ τῶν. Καὶ τὰ δύω μέρη λοιπὸν ἔδωσαν ἐνέχυρα, τὰ ὅποια ἐβάλθησαν εἰς τὴν Κόρινθον διὰ φύλαξιν. Εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ εἰς τὴν Περράινίαν, ὅπου παρόμοιας αἰτίαις ἐπροξένησαν παρομοίους κατασπαραγμοὺς, ἐδόθη εἰρήνη ἀπὸ τὸν Αππιον Κλαύδιον Κέντωνα (α), ἀλλον Ρωμαίον Αρμοστὴν, κάμνωντας νὰ ἔλθουν εἰς συμβιβασμοὺς οἱ δανειταὶ μὲ τοὺς χρεωφειλέτας.

Ο Μάρκελλος ἐπῆγεν ἀπὸ τοὺς Δελφοὺς εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ ἔκαμε φανερὰν τὴν ἔχθραν τῆς πατρίδος του ἐναντίον τοῦ Περσέως, ἐπαινῶντας τοὺς Αχαιοὺς, διότι δὲν ἀκύρωσαν τὸ ψήφισμα, ὅποῦ ἀπεδίωχνε τοὺς Μακεδόνας. Τὸ φθάσιμον τοῦ Εὔμενους εἰς τὴν Ρώμην, παρεχίνησε τὴν Βουλὴν νὰ ἐπιταχύνῃ τὸ ἀνοιγμα τοῦ πολέμου. Εκεῖνος μετεχειρίσθη διάφορα ἐπιχειρήματα ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ Περσεὺς ἦτον ἥδη ἐπικίνδυνος εἰς τὴν Ρώμην· ὅτι ἡ ἔχθρική του διάθεσις ἀρκετὰ ἐφανερώθη, καὶ ὅτι ἡ δύναμις του

(α) Δέν ήταν ὁ ἴδιος μὲ τὸν Αππιον Κλαύδιον, ὃποῦ ἀναφέραμεν εἰς Σελ. 287 ὡς Πρέσβυτον πρὸς τοὺς Αχαιούς.

πῦξαν καθημερίς. Αύτὰ τὰ παρακινήματα ἔχαιρετα ἐσυμφωνοῦσαν μὲ τὰς προτητερινὰς ἴδεας καὶ αἰσθήματα τῶν Ρωμαίων, οἱ ὅποιοι ἔτι μᾶλλον παρωργίσθησαν ἀπὸ τὸν Μακεδόνα Πρέσβυν, τὸν σαλμένον εἰς Ρώμην νὰ δικαιολογήσῃ τὸν Αὐθέντην του, καθότι ἐκεῖνος ωμῆλγε μὲ πολὺ διαφορετικὸν ἥφασ, ἀφότι ἦτον συνειθισμένοις ν' ἀκούσουν οἱ Ρωμαῖοι ἀπὸ τοὺς συμμάχους των. Ο Βασιλεὺς του, ἐκεῖνος εἶπεν, μὲ πόθον ἐζήτησε νὰ ξεπλύνῃ τὴν πίσιν του ἀπὸ καθε ἄντοψίαν· ἀλλ' ἀν ἐγύρευαν πεισματικὰ αἰτίαν διὰ πόλεμον, ἐκεῖνος ἦτον ἀποφασισμένος νὰ διαφενδευθῇ μὲ ἀνδρίαν. Λί τιμαὶ ὅποῦ ἐπρόσφεραν εἰς τὸν Εὔμενη ἀπέδειγναν, ὅτι αἱ συμβουλαὶ καὶ τὸ ὑποκείμενόν του ἐχαίροντο τὴν ὑπόληψιν τῆς Βουλῆς· ὅθεν ὁ Πρέσβυς τοῦ Φιλίππου ἐπέζρεψε βιασικὰ σὸν Αὐθέντην του, καὶ τὸν ἀνῆγγειλεν, ὅτι αἱ τοῦ πολέμου ἐτοιμασίαι δὲν ἦταν ἀκόμη καθ' αὐτὸ ἀρχινημέναι, ἀλλ' ἦτον φανερὸν, ὅτι δὲν ἔμελλαν ν' ἀργοπορήσουν

Ο Περσεὺς τώρα ἦτον ὅλος ἔτοιμος διὰ τὸν πόλεμον· ἀλλὰ πρὶν τὸν ἀρχίσῃ ἐσγεδίασε τὸν θάνατον τοῦ Εὔμενούς, ὃποιον ἐμίσει κι' ἐφοβεῖτο. Ήτον γνωστὸν, ὅτι ἐκεῖνος ὁ Ηγεμὼν, ἐπιειρέφων ἀπὸ τὴν Ιταλίαν ἔμελλε νὰ χαρετήσῃ τοὺς Δελφούς· καὶ εἰς τὸν δρόμον του ἐκεῖ, ἐκαρτερήθη ἀπὸ κακούργους, οἱ ὅποιοι τὸν ἐζάλισαν μὲ πέτραις ὅποῦ ἀπὸ ὑψηλὰ ἐρρίψαν ἐπάγωτου, καὶ τὸν ἄφησαν θατὸ γῆς ὡς ἀποθαμμένον. Οἱ κακούργοι ἔφυγαν, ἀλλ' ἐγνωρίσθησαν ἀρκετὰ, ὥσε νὰ βεβαιώσουν τὴν ὑποψίαν, ὅτι ὁ Περσεὺς τοὺς μετεχειρίσθη ἐπὶ τούτου. Εσήκωσαν ἐκεῖθεν τὸν Εὔμενη καὶ τὸν ἔφεραν σὴν Κόρινθον, καὶ ἐπειτα σὴν Αἴγιναν, ὃπουθεν μετὰ μακρὰν καὶ ἀβέβαιον ἀνάρρωσιν ἐπέρρεψε σὴν Ασίαν.